

hellere maatte være ugjort. Jeg kommer ind paa dette her for at begrunde min Stilling til den Bevilling, der her forlanges til Ribe Domkirke. Der er nu ved Maribo Kirke bygget et nyt Taarn; det er blevet forlangt, og det kan der altsaa ikke siges noget videre om, men en Kritik maatte det vel kunne taale at være underkastet. Der er blevet sagt om dette Taarn, at det er for lille i sine Dimensioner, og det tager sig i Virkeligheden heller ikke godt ud. Oprindeligt har der ikke til Brigittinerordenens Bygningsstil hørt noget Taarn, hverken i Wadstena eller i Mariager har der været noget Taarn. I Maribo var der ganske vist bygget et Klokketaarn, stilt fra Kirken, men det blev ikke bygget straks, men senere. Man behøvede altsaa, mener jeg, ikke at bryde sig om, hvorledes Taarnet tidligere har set ud, har det i sine Dimensioner ikke passet til Kirken, behøvede man ikke at tage sig det saa nær, man kunde godt have gjort det en lille Smule større, saa at det havde passet bedre til den store Kirke, end det nu gør, netop fordi det egentlig ikke hører med til Stilen. Der er foretaget andre mindre Forandringer. Man har hugget Gesimsen bort, som var i Rundbuestil, og sat en anden Gesims i Stedet, og man har taget de Dæksten bort, hvormed Stræbepillerne og Solbænkene vare belagte, og anvendt et nyt Materiale. Jeg tror, at disse Ting ikke have ført Kirken tilbage til den oprindelige Stil, og jeg tror heller ikke, at det, der var, var sagsabelt, det kunde godt have holdt ud endnu i lange Tider. Men det er Smaating, det værste ved det udvendige er, at man har givet Kirken en ny Soffel, en Granitsoffel. Det lyder jo meget godt, naar man siger, at Maribo Kirke har faaet en Granitsoffel, det skulde jo være noget overordentlig solidt. Men naar man har set, hvad der er hugget bort, før denne Soffel blev anbragt, tror jeg dog, man vil være enig med mig i, at det, der var, var langt mere solidt end det, der nu er. Man har borttaget en Soffel, der ganske vist ikke var saa jævnt og pænt tilhugget som den nuværende; det var store Kampesten, der vare løvede igennem, den flade Side havde man sat udad, og saa havde man muret Løs paa dem. Men disse Sten vare i alt Fald 3 Gange saa høje og gif langt dybere ind i Muren end det, man nu har sat. Det viste sig, den Gang disse Soffelsten bleve huggede bort, at de sad ganske overordentlig fast, og det kostede megen Ulejlighed at faa dem bort. Muren viste sig særdeles fast og tør, saa jeg ved ikke, hvorfor man egentlig har gjort det.

Jo, man har jo i lang Tid, hver Gang der var Syn, paastaet, at der var Fugtighed i Kirken, og at der skulde gøres noget for at bortlede denne Fugtighed. I Begyndelsen vilde man have drøenet omkring Kirken, men det lod sig ikke gøre, netop fordi der var saa mange Sten i Grunden. Senere brolagde man Fortøvet, men det mente man, heller ikke var tilstrækkeligt. Senere foreslog man, at der skulde anskaffes et Varmeapparat; det vilde have været det bedste, hvis man havde gjort det, men det blev ikke til noget. Men saa bestemte man, at Soffelstenene skulde hugges ud, og at Kirken skulde have en ny Soffel. Denne Soffel er imidlertid som sagt ikke Tredjedelen hverken i Højde eller i Dybde ind i Muren af den gamle Soffel. Da man havde bortskaffet de gamle Sten med stort Besvær, jævnedes man naturligvis Grunden, lagde en ny Soffel paa og fyldte de bagerovnlignende Huller bagved med ny Cement og dækkede saa for denne Cement med en Mur af Munkesten. Jeg kan ikke antage, at Kirken derved har vundet i Styrke, eller at der derved er gjort noget for at bortlede Fugtigheden. Der er naturligvis ikke noget at gøre derved, det kan ikke forandres, det er gjort, men jeg mener, at naar noget saadant kan passere, er det nok værd at passe paa, at være sikker paa, at det ikke skal gentage sig. Jeg antager — jeg ved det jo ikke, det er kun en Antagelse — at dersom Arkitekten først havde prøvet sig frem ved at hugge en enkelt Sten ud, saa vilde han have opgivet det hele. Men Sagen var den, at man havde bestilt alle de ny Sten, de laa omkring Kirken, og saa var man naturligvis nødt til at bruge dem. Saaledes antager jeg, at det er gaaet til. Jeg mener altsaa, at der ved denne Restauration kunde være sparet en hel Del, i hvert Tilfælde det, som Soffelen har kostet. Og naar en Mur har staaet saa fast i 500 Aar og endnu efter 500 Aars Forløb er saa tør og stærk, at man havde megen Møje med at faa den udhugget, saa mener jeg ikke, at der var nogen Grund til at give Kirken en ny Soffel. Men som sagt, det kan ikke gøres om.

Derimod er det indvendige endnu ikke saa forandret, at det ikke, dersom man vilde, kunde føres tilbage til den Stillelse, som det nu har haft siden den forrige Restauration. Man har anført forskellige Grunde imod, at Kirken skulde bibeholde den Farvetone, som den fik i 1864. Man har paastaet, at det var en Farve, som man brugte i sine Røklener, at den var smagløs. Jeg ved ikke, hvorfor man egentlig skulde synes det. Det er i hvert Tilfælde en Smagsjag. Det var